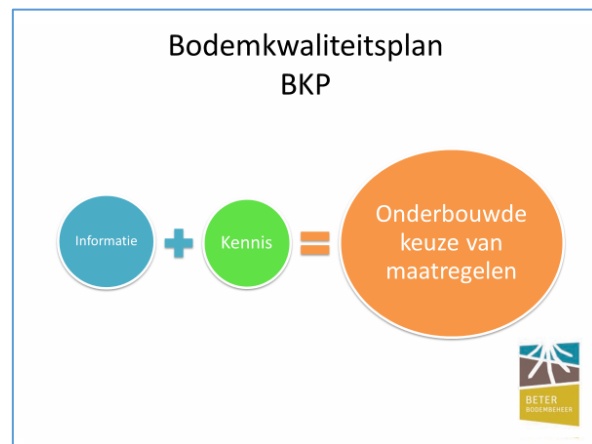

**Format voor het indienen van een
projectvoorstel
voor de Oproep van de Brancheorganisatie Akkerbouw**

Titel projectvoorstel

BodemKwaliteitsPlannen Meloidogyne
(BKP Melo)

Contactgegevens penvoerder:

Naam: Leendert Molendijk
Organisatie: WUR| OT
e-mailadres: leendert.molendijk@wur.nl

Aanleiding

Wat zijn de redenen voor dit projectvoorstel?

Meloidogyne chitwoodi (MC) en *M. fallax* vormen een hardnekkig probleem voor de Nederlandse akkerbouw. Dit geldt met name voor de teelt van aardappelen, zowel consumptie als pootgoed. Voor het beheersen van deze Quarantaine aaltjes is een integrale aanpak noodzakelijk waarbij alle beschikbare maatregelen gericht worden ingezet.

Vanuit de AaltjesBeheersingsStrategie gaat het daarbij om :

- Voorkomen van insleep
- Bemonstering
- Slimme bouwplannen
- Resistente rassen
- Chemische en niet chemische maatregelen.

De keuzes die voor de aaltjesbeheersing worden gemaakt, hebben ook hun effect op andere aspecten van bodemkwaliteit.

Vanuit de PPS Beter BodemBeheer is voor het opstellen van een bodemkwaliteitsplan een werkwijze ontwikkeld waarbij alle aspecten van bodemkwaliteit worden meegenomen.

Voor het BKP is de grove indeling:

Structuur en water	(Fysisch)
Bemesting (bodemvruchtbaarheid)	(Chemisch)
Ziekten/plagen bodemleven (bodemgezondheid)	(Biologisch)
Economie	

Voor telers met een Meloidogyne besmetting heeft het een grote meerwaarde wanneer niet alleen aaltjes worden beheerst maar tegelijkertijd de algehele bodemkwaliteit wordt verbeterd. Door inzicht te hebben in het effect van gekozen maatregelen op alle facetten van de bodemkwaliteit wordt een planmatige aanpak mogelijk.

Het BKP is klaar voor uitrol in de praktijk. Dit project maakt duidelijk of een BKP voor de teler met een Meloidogyne besmet perceel, meerwaarde biedt voor zowel het bestrijden van de wortelknobbelaaltjes als het handhaven en/of verbeteren van de algehele bodemkwaliteit van zijn percelen.

- Op wiens verzoek is dit projectvoorstel beschreven?

De stuurgroep Plan van aanpak Mc/f van de Branche Organisatie Akkerbouw heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn in de voorgestelde aanpak. De stuurgroep heeft gevraagd een voorstel te doen.

Doel en relevantie

- Wat is het doel van het project?

Telers en adviseurs een werkwijze bieden om de Mc/f problematiek onder controle te krijgen waarbij inzichtelijk wordt hoe de gekozen maatregelen uitwerken op andere bodemaspecten. Dit helpt de teler om gericht maatregelen te kiezen die naast de beheersing van Mc/f de algehele bodemkwaliteit en daarmee productievermogen te optimaliseren. Kort gezegd: Toetsen van een BKP Melo in de praktijk.

- Wat levert het de Nederlandse akkerbouw(er) op (praktisch en in economische zin)?

Een planmatige aanpak die op basis van gerichte keuze van maatregelen (korte en lange termijn) een optimaal bodembeheer binnen handbereik brengt. Met als resultaat een stelselmatige vermindering van besmette percelen en/of afkeuringen van partijen.

Bijdrage aan verbetering van de bodemkwaliteit in algemene zin.

Wanneer adviespartijen het nut van de BKP aanpak ervaren en deze daarom opnemen in hun adviesdiensten zal de kwaliteit van dienstverlening naar telers verbeteren.

Een verminderd aantal afkeuringen van pootgoed is van groot belang voor de rentabiliteit van de sector. Een hectare afkeuring betekent een directe schadepost van tenminste €7500,-. Gezien het besmette areaal gaat het om enkele miljoenen per jaar. Daarnaast is het van belang om notificaties van NL pootgoed te beperken met het oog op onze concurrentiepositie en het vertrouwen in het Nederlandse product.

Instandhouding en verbetering van de bodemkwaliteit zal een positieve bijdrage leveren aan het bouwplan saldo. Hiervoor valt geen onderbouwde raming voor af te geven.

Projectvoorstel

- Beschrijf de activiteiten die worden uitgevoerd.

1. Werven 5 adviesbedrijven die elk voor 2 klanten een BKP gaan opstellen
Het BKP vergt een brede basiskennis. We verwachten dat er niet veel telers zijn die zich deze breedte eigen willen maken. Het opstellen van een BKP zal daarom in de samenwerking tussen een goed opgeleide adviseur en de teler tot stand komen. Adviespartijen vragen zich af of zij voldoende meerwaarde kunnen creëren door met en voor hun klanten BKP's te gaan

opstellen. Er is daarom gekozen om 2 plannen per adviesbedrijf te maken zodat zowel de telers als adviseurs zich een mening kunnen vormen over nut en noodzaak van een BKP als adviesproduct.

Er blijkt veel belangstelling bij adviespartijen te bestaan om aan dit initiatief mee te doen. We beperken het aantal BKP's Mc/f tot 10 om de ervaringen te kunnen verwerken voordat een verdere uitrol plaatsvindt.

2. Aanpak Melo is prioriteit maar effecten worden op alle facetten van bodemkwaliteit in beeld gebracht.
3. Cyclus van BKP wordt doorlopen:
 - o Intake gesprek met teler a.h.v. intake module
 - o Opstellen concept BKP
 - o Doorspreken concept met teler
 - o Aanpassen concept tot definitief BKP
 - o Opleveren BKP als eindproduct en eindgesprek met teler
4. Na het eerste plan dat de adviesbedrijven maken, wordt de aanpak geëvalueerd met adviesbedrijven en deze evaluatie wordt terug gekoppeld met de stuurgroep.
5. Maken van het tweede plan door elk van de adviesbedrijven.
6. Rapport met een beschrijving van de aanpak. Terugkoppeling aan stuurgroep.
7. Communicatie/presentaties naar pers en telersgroepen

- Wat is het evt. effect op het gewas, bouwplan of bodem?

Dit project zal bijdragen aan slimme bouwplannen, het onder controle krijgen van Mc/f en het gericht verbeteren van de bodemkwaliteit.

- Hoe is de samenhang met ander (lopend) onderzoek?

Dit project is gekoppeld aan WP8/9 van de PPS BeterBodemBeheer.

Daarnaast is er aan dit project een onderwijsprogramma gekoppeld waarin de 4 hogescholen (SIA project) participeren. Leraren en leerlingen worden getraind in het opstellen van BKP's. Zo mogelijk werken ze mee aan het concreet opstellen van een aantal BKP's MC.

Vanuit het actie programma AM is WUR gevraagd mee te werken met 10 BKP's AardappelMoeheid die door HLB worden uitgevoerd. Deze plannen zijn gericht op de zetmeelaardappelteelt in Noord Oost Nederland. Voor de BKP's Melo is een landelijke dekking voorzien.

Planning

- In de maanden maart, tot en met juni kunnen 4 BKP's worden afgewerkt, de overige 6 zullen na september worden uitgevoerd. In de periode December/Januari (2021) kan dan de eind evaluatie plaatsvinden.

Uitvoerders en betrokkenheid

Geef aan wie de uitvoerders zijn van de activiteiten en waarom dit de goede uitvoerders en organisaties zijn.

WUR| OT is initiatiefnemer van het BKP en heeft de werkwijze in het kader van de PPS Beter BodemBeheer ontwikkeld. Om de koppeling met BKP AM te faciliteren, zal het HLB als adviespartij actief bij dit project BKP Mc/f worden betrokken (2 plannen). Daarnaast stellen we de volgende adviespartijen voor: Agrifirm, Van Iperen, Nemacontrol, Crop Solutions (CZAV of CAV Agrotheek). Genoemde firma's hebben al in een vroeg stadium aangegeven mee te willen doen. Agrifirm en van Iperen hebben in het kader van de PPS BBB actief bijgedragen aan het tot stand komen van de BKP aanpak.

- Geef aan hoe akkerbouwers betrokkenen invloed hebben op de uitvoering van het projectevaluatie verloopt via de stuurgroep Plan van aanpak Mc/f en Plan van aanpak AM.

Communicatie

- Nader te bepalen

Producten

- Welke concrete producten worden er opgeleverd?
10 BKP's Mc/f en een overall evaluatie met adviezen of en hoe BKP's als product in de adviesdiensten van marktpartijen kan worden opgenomen.

Kosten en financiering

Kosten - overzicht (in 1.000 euro)

Activiteit	Jaar		Totaal
	2020	2021	
1 Overkoepelende activiteiten BKP's			
1. projectorganisatie (werkplan, bijeenkomsten)			
2. Per deelnemend adviesbedrijf voorbereiding			
3. Tussentijdse bijstelling aanpak n.a.v. eerste BKP			
4. Evaluatie met adviesbedrijven en telers na afloop	10.248	3000	13.248
5. Communicatie activiteiten			
6. reiskosten	500		500
2 BKP Mc/f 10x			
1. Werven bedrijf adviseur in combi met akkerbouwer			
2. Intake met adviseur bij teler			
3. Aanleveren basisinformatie mbv DSS NDicea, NemaDecide etc.			
4. Opstellen concept advies samen met adviseur	49.460		49.460
5. Terugkoppeling concept met teler door adviseur (telefonisch)			
6. Definitief BKP samen met adviseur			
7. Evaluatie met teler bij teler			
8. Evaluatie systematiek met adviseur en adviesbedrijf			
Totaal	€ 60.208	€ 3000	€ 63.208

Financiering: overzicht van overige financiers

Financiering	Jaar		Totaal
	2020	2021	
BO Akkerbouw	€ 60.208	€ 3000	€ 63.208